

ՄԱՏԵԱՆԸ ԳՐՈՒԱԾ Է ԱՄԲՈՂՋ ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Նարեկացին, որ իր Մատեանը կը քանայ զԱստուած փառաւորելով, շուտով պիտի սկսի համրել իր մեղքերն ու անբաւարարութիւնները: Վերջ չունին այդ մեղքերը, համրելով չեն վերջանար: Բայց ատոր դէմ ունին միօրաբարութիւն մը: Գիտենք որ Աստուած քարի ու ներողամիտ է: Կը բաւէ որ գղջանք, կը բաւէ որ գիտնանք թէ ինչ ենք եւ ուր ենք, եւ թողութիւն խնդրենք մեր մեղքերուն համար:

Ամբողջ Մատեանը պիտի գրուի այս նպատակով: Միայն թէ տակաւին առաջին էջերէն իսկ, երրորդ Բան, Դուիս Բ., Նարեկացին կը զգուշացնէ: Այս Մատեանը միայն իրեն համար չէ որ կը գրուի: Այս Մատեանը կը գրուի բոլորին համար ու կը յանձնարարուի բոլորին: Եւ ան այդ «բոլոր»ը նկարագրելու համար արդէն կը քանայ բառերու իր կծիկը:

Կարդանք համբերութեամբ.

Նորայայտ մատեանն այս ողբերգութեան, Ուր պատկերուած են, նշանակուելով, Ամենատարբեր կիրքերն ամենքի, Իբրեւ ամենայն վիշտ ու ցաւերու Մասնակից, հաղորդ, մեծապէս գիտակ Ու ճշմարտացի պատուէր մը, աւանդ, Կը յանձնարարուի այս երկրի վրայ Հաստատուած բոլոր բանականներուն, Համայնատարած Զրիստոնէաներու, Տիեզերագումար ամբողջ բազմութեան, Անոնց, որոնք որ դեռ կենալ կը մտնեն, Կամ որոնք արդէն հասեր են արբունքի, Կամ որոնք կը սպասեն վախճանի օրուն՝ անկար ծերութեան

Ըլլան մեղաւոր թէ արդարամիտ, Ինքնապարծ գոռոպ, թէ սխալներու հասու անձնադատ,

Անշար ու բարի, թէ եղեռնագործ, Նկուն, թէ խիպախ,

Ստրուկ, հպատակ, թէ իշխանաւոր կամ գերաշխարհիկ, Թէ՛ արու, թէ՛ եգ, Թէ՛ հրամայող, եւ թէ՛ հնազանդ, Թէ՛ վեհ ու վսեմ, թէ՛ փոքր ու նուաստ, Յարգոյ թէ անարգ, ասպետ թէ ռամիկ, Թէ՛ գիւղաբնակ, թէ՛ քաղաքացի, Թէ՛ ահաւորի սանձով բռնուած գոռոպ բռնակալ.

Շունչ մը առնենք շարունակելէ առաջ, որովհետեւ արդէն շատ քան ըսուեցաւ եւ արդէն մենք պէտք է լաւ հասկնանք թէ ի՞նչ կայ Նարեկացիին գլխուն մէջ: Ամէնէն առաջ հետեւեալը: Այս Մատեանը միայն իր սեփական մեղքերուն քաւութեան համար չէ որ կը գրուի: Կը գրուի բոլոր մեղաւորներուն համար: Սա առաջին պատգամն է: Կայ երկրորդ պատգամ մըն ալ: Այդ երկրորդ պատգամով Նարեկացին մեզի կ'ըսէ թէ այս Մատեանը ամէն տարիքի մարդոց համար է, սկսելով նորածինէն մինչեւ այն ծերունագարդ մարդը, որ իր մահուան կը սպասէ: Ահաւասիկ առաջին երկու պատգամներ: Որոնք սակայն այնքան կարեւոր չեն որքան կարեւոր պիտի ըլլայ երրորդ պատգամը որ բաժնուած է վերի տողերուն մէջ: Այն՝ թէ քացառութիւն չկայ մարդոց միջեւ, բոլորն ալ հաւասարապէս մեղաւոր են: Բոլորն ալ մեղաւոր են, ըլլան քարի կամ ոճրագործ, ըլլան հպատակ կամ իշխանաւոր, ըլլան անգիտակ մեղաւոր կամ իրենց սխալներու գիտակ անձնադատ, ըլլան վեհ ու վսեմ, կամ փոքր ու նուաստ: Ինչո՞ւ Նարեկացին այսքան խիստ է: Այս հարցումը աւելի վերջ պիտի ստանայ իր պատասխանը: Բայց հիմա արդէն ան առաջին տողերէն կը զգուշացնէ. գոյութիւն չունի կատարեալ ու անամպ անմեղութիւն: Կատարեալ

Սուրբը միայն Աստուածն է: Ահա թէ ինչու այս գիրքը նուիրուած է անխտիր քոլոր Քրիստոնեաներուն, նաեւ՝ Նուիրեալներուն՝ զգաստ ու պարկեշտ, Զահանաներուն՝ ընտիր ու մաքուր, Առաջնորդներուն՝ վարքով բարեգարդ, Ու սրբանուէր նախաթոռակալ գահերէցներուն:

Այս քոլորին համար է որ ես գրեցի այս աղօթքներն ու բարեմաղութիւնները, պիտի ըսէ բարի նարեկացին, որուն ամբողջ խնդիրն է իրենց մեղքերէն փրկել «այս երկրի վրայ հաստատուած քոլոր քանականները»:

Կրկնելով մօտաւորապէս իր խօսքերը, տեսնեմք թէ ան դեռ ինչ կ'ըսէ, իր խօսքը ուղղելով Աստուծոյ.

Տէր, այնպէս ըրէ որ այս Մատեանը կարդացողները տիրանան յստակ սրտի, հոգիով բժշկուին, մաքրուին յանցանքներէ, անպարտ արձակուին մեղքի

կապանքներէն: Թող առատ արցունք թխի աչքերէն անոնց որոնք պիտի կրթուին ասով:

Ողբերգութիւնն այս սիրով, հաճութեամբ ճաշակողներու սրտերուն մէջ թո՛ղ որ Բնակութիւն հաստատէ լոյսիդ շնորհը.

Եթէ պատահի որ բարեպաշտներ Զեպի ընծայաբեր ըլլան ասով, Անոնց հետ, գթա՛ծ, միշտ ընդունէ նաեւ պիս:

Եթէ ասոր շնորհիւ մեկուն աչքերէն Ախտաջինջ արցունքներ պիտի կաթին, Թո՛ղ որ քու կողմէ, ո՛վ խնամակալ, Անոնք անշրեւեն նաեւ իմ վրայ:

Ահաւասիկ նարեկացին, բարի Աստուծոյ հետ խօսակից բարի մարդը, որ ուրիշներու փրկութեան մասին կը մտածէ, եւ այդ ուրիշներուն մէջէն կը ցանկայ առաւել եւս փրկել իր սեփական անձը:

ՌՈՊԷՐԹ ՀԱՏՏԷՃԵԱՆ